

Advies van het Bestuur

aan de heer Minister van Begroting en
Overheidsbedrijven

betreffende:

de machtiging- en vergunningsaanvraag
van het AG Haven Oostende voor de
productie van tweekleppige weekdieren
door middel van hangstructuren in 4
bepaalde zones in de zeegebieden onder
rechtsbevoegdheid van België.

6 oktober 2005

BMM
100 Gulledelle
B-1200 Brussel
België

1. Aanhef en motivering

1.1. Wettelijke kader

Gelet op de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, inzonderheid op de artikelen 3 tot 5, 25 § 1, 26, 28 tot 30;

Gelet op het koninklijk besluit van 7 september 2003 houdende de procedure tot vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België (hierna genoemd 'KB VEMA');

Gelet op het koninklijk besluit van 9 september 2003 houdende de regels betreffende de milieueffectenbeoordeling in toepassing van de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België (hierna genoemd 'KB MEB');

Gelet op het ministerieel besluit van 8 juli 2005 houdende de bepaling van een activiteit van publicitaire en commerciële ondernemingen onderworpen aan de vereenvoudigde procedure en de vaststelling van het modelformulier voor de opstelling van het milieueffectenrapport (hierna genoemd 'MB WEEK').

1.2. Procedureverloop

Gelet op de aanvraag tot "vergunning en/of machtiging voor de productie van tweekleppige weekdieren door middel van hangstructuren in 4 bepaalde zones in de zeegebieden onder rechtsbevoegdheid van België" door het AG haven Oostende op 9 augustus 2005 ingediend conform het MB WEEK, het KB VEMA en het KB MEB;

Overwegende dat het, in tegenstelling tot hetgeen de aanvrager lijkt te verstaan, in deze context geen aanvraag voor een exclusief recht van gebruik voor een zone betreft zoals in een "concessieaanvraag", maar wel een aanvraag voor het uitoefenen van een welbepaalde activiteit nl. de productie van tweekleppigen in vier locaties van de Belgische zeegebieden, en aldus deze activiteit als dusdanig in beschouwing werd genomen voor de verdere behandeling van het dossier;

Overwegende dat, in toepassing van artikel 2 van het MB WEEK, het AG Haven Oostende samen met haar aanvraag het modelformulier voor het milieueffectenrapport (hierna MERFORM genoemd) ingevuld heeft ingediend;

Overwegende dat de Minister van Begroting en Overheidsbedrijven, hierna "de Minister" genoemd, bij aangetekend schrijven van 23 augustus 2005, de aanvraag van de n.v. C-Power volledig en ontvankelijk heeft verklaard met vermelding van het bedrag van de retributie verschuldigd voor de milieueffectenbeoordeling van de aangevraagde activiteit; dat de aanvrager deze retributie heeft betaald en op 14 september 2005 het bewijs hiervan aan het Bestuur heeft betekend;

1.3. *Aanvullende informatie*

Gelet op de aanvullende informatie van de aanvrager, bij aangetekend schrijven van 27 september 2005 op 28 september 2005 ontvangen door het Bestuur en als bijlage 5 bij het huidige advies wordt bijgevoegd;

1.4. *Aanpak door het Bestuur*

Gelet op de beperkte informatie vermeld in het MERFORM en de brief met aanvullende informatie van de aanvrager;

Gelet op het feit dat het MERFORM niet de effecten van de voorgenomen activiteit op het mariene milieu beschrijft, dan wel bepaalde effecten van het milieu op de activiteit;

Gelet op de beperkte tijd die aan het Bestuur werd toegestaan om de effecten op het mariene milieu te beoordelen dit niet tegenstaande de tekortkomingen van het MER;

Overwegende dat, in toepassing van artikel 15 van KB MEB, het Bestuur aanvullende studies heeft verricht; dat het Bestuur zich door de beperking in tijd voornamelijk heeft geconcentreerd op het onderzoek van de beschikbare literatuur en het modelleren van de mogelijke effecten; gelet op de resultaten van deze milieueffectenbeoordeling die als bijlage 1 bij het huidige advies worden bijgevoegd;

Overwegende dat de bijlage 5 bij de aanvraag, waarnaar het MERFORM verwijst, enkel betrekking heeft op mosselcultuur en dat het bestuur derhalve enkel de productie van mosselen in beschouwing heeft genomen bij het uitvoeren van de MEB;

1.5. *Beoordeling*

Overwegende dat de aanvrager een vergunning en/of machtiging vraagt voor het uitoefenen van de activiteit in 4 zones;

dat de 4^e zone genaamd "op en achter de Thorntonbank" in oppervlakte en coördinaten overeenstemt met de door de overheid aangeduide zone bestemd voor de inplanting van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden bij KB van 17 mei 2004 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarde en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht (hierna genoemd 'KB ZONE');

dat de n.v. C-Power bij MB van 14 april 2004 een machtiging werd verleend voor de bouw en een vergunning voor de exploitatie van een windturbinepark van 60 windturbines, met een nominaal vermogen van 3.6 MW, inclusief de kabels, voor de productie van elektriciteit uit wind op de Thorntonbank in de Belgische zeegebieden;

dat de n.v. C-Power voor deze zone bij Ministerieel besluit van 27 juni 2003 een domeinconcessie voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit winden in de zeegebieden (Thorntonbank) werd verleend;

dat de zone voorzien door C-Power deel uitmaakt van de door de overheid aangeduide windmolenzone (totale windenergie zone =263 km²), voor een oppervlakte van 26.4 km²;

Overwegende dat het Bestuur vaststelt dat er grote onzekerheid bestaat over de uitvoeringstermijnen van het project van de n.v. C-Power in zone 4; dat de juiste startdatum van dit project nog niet gekend is; dat de uitvoering van dit project verscheidene jaren zal duren; dat de uitvoering van dit project werken in de concessiezone inhoudt waarbij een druk verkeer, uitgebreide bouwwerken en het leggen van talrijke kabels verwacht wordt; dat aldus redelijkerwijze dient gewacht te worden tot het project gefinaliseerd is vooraleer enige andere activiteit in de concessiezone kan worden uitgevoerd;

Gelet op art.42 van het KB VEMA en overwegende dat deze de ingebruikneming van een vergunning of machtiging vastlegt op een tijdsperiode tussen zeven dagen en vier jaar, dat redelijkerwijze de aangevraagde activiteit niet tijdig kan starten in de concessiezone van C-Power gezien de verwachte duurtijd van de bouw en finalisatie van het project;

Gelet op de omvang van de aangevraagde zone 4 (263 km²; C-Power: 26.3 km²) en op de beoogde productiedensiteit van mosselen, zoals kan worden afgeleid uit de aanvraag;

Overwegende dat de geschatte mosselproductie in zone 4 op die basis 279 000 ton bereikt; dat zo een productie 20,7 % uitmaakt van de natuurlijke secundaire productie in dezelfde zone en 1,53 % van de totale productie aan secundaire consumenten in de Belgische zeegebieden;

Overwegende dat *Mytilus edulis* hiermee de voornaamste secundaire consument (predator/grazer) worden in zone 4, en een belangrijke secundaire consument op de schaal van de Belgische zeegebieden; dat zo een situatie in principe als potentieel zeer schadelijk voor het evenwicht van het plaatselijke ecosysteem kan worden beschouwd; dat in het bijzonder een verschuiving van de natuurlijke hulpbronnen niet uitgesloten is, waarvan de bestaande vispopulaties slachtoffer worden ten voordele van de mosselen;

Overwegende dat er dus geen sprake meer kan zijn, noch op lokale schaal, noch op de schaal van het ecosysteem, van een gering nadeel zoals vermeld in art. 1 van het MB WEEK, in art. 11 van KB VEMA en in art. 5 van het KB MEB; dat het aldus absoluut noodzakelijk is de voorgenomen activiteit in zone 4 ofwel drastisch te beperken, ofwel te onderwerpen aan een milieu-effectenbeoordeling volgens de procedure met inspraak, aan de hand van een volledig MER die de effecten van de activiteit op het mariene milieu op voldoende wijze onderzoekt, zoals voorzien in art. 8-11 van het KB MEB;

Overwegende dat het in de beperkte tijdsduur toegestaan voor de MEB van dit dossier onmogelijk is verder te gaan in het onderzoek van de effecten en de simulatie van verschillende scenarii voor zone 4, dat indien de activiteit in zone 4 beperkt wordt tot dezelfde productieschaal en omvang als in zones 1, 2 en 3, die dan op dezelfde manier kan worden beoordeeld als in de andere drie zones;

Gelet op het feit dat het bestuur op deze basis overgegaan is tot de MEB van de voorgenomen activiteit;

Overwegende dat in het bijkomend onderzoek van het Bestuur blijkt dat

(i) de maximale haalbare mosselproductie, rekening houdend met de beschikbare ruimte, de capaciteit heeft om

in zone 1: 54%

in zone 2: 40%

en in zone 3: 37%

van de plaatselijke primaire productie te consumeren;

(ii) de maximale haalbare mosselproductie, rekening houdend met de beschikbare ruimte,

in zone 1: 59,6%

in zone 2: 43,5%

en in zone 3: 40,8%

uitmaakt van de plaatselijke secundaire productie,

(iii) de maximale haalbare mosselproductie, rekening houdend met de beschikbare ruimte, met inbegrip van het geheel van de concessiezone van C-Power,

in zone 1: 4600 ton natgewicht

in zone 2: 1100 ton natgewicht

in zone 3: 700 ton natgewicht

in zone 4: 22100 ton natgewicht

faeces en pseudofaeces produceert per jaar waarvan een gedeelte permanente afzettingen zal vormen ter hoogte van Zeebrugge en de Vlakte van de Raan. Een deel van het materiaal zal ook terecht komen in de kustzone van Nederland.

Overwegende dat uit deze milieueffectenbeoordeling geen duidelijk onaanvaardbare effecten van de activiteit op het mariene milieu zijn gebleken voor de verschillende onderdelen: benthisch habitat, vissen en biodiversiteit, avifauna, risico's;

dat echter uit het MERFORM, en ondanks de aanvullende studies van het Bestuur, blijkt dat er leemten in de kennis blijven bestaan voor sommige milieueffecten van de voorgenomen activiteiten;

dat bovendien de impact op het milieu voor iedere zone verschillend is gezien de diversiteit van de verschillende zones op vlak van hoeveelheid aanwezige SPM (gesuspendeerde particulaire materie) en heersende stromingen;

dat daarom elke zone apart dient vergund te worden;

dat het Bestuur derhalve oordeelt dat de door de aanvrager voorgestelde activiteit in de zones Z1, Z2 en Z3 aanvaardbaar is;

dat het Bestuur verder oordeelt dat de door de aanvrager voorgestelde activiteit aanvaardbaar is in zone Z4 indien ze zich beperkt tot een perimeter van 0.25 km² gelegen buiten de bestaande concessiezone(s) van windenergiepark(en) en dat de activiteit verplaatst of opgeheven moet worden van zodra deze perimeter deel uitmaakt van een nieuwe concessiezone;

dat indien de aanvrager een activiteit van productie van tweekleppige weekdieren in een bestaande windmolenpark wenst uit te oefenen, hij een nieuwe aanvraag tot vergunning moet indienen;

dat het Bestuur bij afloop van zijn milieueffectenbeoordeling 26 voorwaarden noodzakelijk heeft geacht waaronder in het bijzonder: het uitvoeren van een monitoring, en een aantal financiële garanties;

Overwegende dat, bij eventuele via de monitoring vastgestelde negatieve evolutie van de impact van de voorgenomen activiteit op het mariene milieu, het Bestuur deze impact zal evalueren en aan de bevoegde overheid de gepaste maatregelen zal voorstellen om deze impact te mildereren of te niet te doen;

Gelet op de voorwaarden die het Bestuur in uitvoering van art.16 van het KB MEB van 9 september 2003 bij zijn milieueffectenbeoordeling noodzakelijk heeft geacht om de activiteit als aanvaardbaar te verklaren, voorwaarden die de bijlage 2 bij dit advies uitmaken ;

Overwegende dat het Bestuur van oordeel is dat bij toepassing van deze voorwaarden nuttig wordt opgetreden om milieuschade die door de voorgenomen activiteit zou kunnen veroorzaakt worden, te voorkomen; dat hierbij het beginsel van het preventief handelen nageleefd wordt;

Overwegende dat zowel het opstellen en het verankeren van de kweekstructuren alsook de exploitatie ervan samen één maricultuur activiteit uitmaken die als dusdanig kan vergund worden, zonder een verschil te maken tussen vergunning en machtiging;

Overwegende dat in toepassing van artikel 21 van het KB VEMA, het Bestuur bij dit advies onder meer rekening heeft gehouden met de algemene doelstellingen en beginselen van de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België en met de resultaten van de milieueffectenbeoordeling;

2. Advies

Door middel van dit schrijven geeft het Bestuur een voorwaardelijk gunstig advies op de aanvraag ingediend door het AG Haven Oostende, voor de productie van tweekleppige weekdieren door middel van hangstructuren in zone 1, 2 en 3, en voor een beperkte productie van tweekleppige weekdieren door middel van hangstructuren in een perimeter van 0.25 km² in zone 4, en een ongunstig advies voor de productie van tweekleppige weekdieren door middel van hangstructuren in het overige deel van zone 4, volgens de hierna vermelde modaliteiten en voorwaarden, en mits aanvaarding door de aanvrager van zijn financiële verplichtingen, zoals in het huidig advies opgenomen.

Het Bestuur stelt voor een afzonderlijke vergunning voor iedere zone te voorzien om de traceerbaarheid van de vergunning(houder) te kunnen waarborgen tijdens het hele verloop van de geldigheid van de vergunning. Het Bestuur stelt voor dat de geldigheidstermijn van de vergunning beperkt wordt tot 6 jaar. Indien hij met de activiteit wenst door te gaan na afloop van die termijn, moet de vergunningshouder een nieuwe vergunningsaanvraag indienen. Deze aanvraag dient een milieu-effectenrapport in te houden die ondermeer rekening houdt met de resultaten van de monitoring uitgevoerd gedurende de 5 eerste jaren van de activiteit.

Het Bestuur wijst er tevens op dat de vergunning geen aansprakelijkheid of verantwoordelijkheid voor de Belgische Staat inhoudt met betrekking tot de veiligheid van de activiteit, het succes van de activiteit, de kwaliteit van het product, de kwaliteit van het zeewater en van het mariene milieu in de zones waar de activiteit vergund is, de aanvaardbaarheid van het product op de markt, de conformiteit van het product aan de Europese en Belgische gezondheidsnormen; alle risico's hieromtrent worden door de vergunningshouder gedragen.

Hieronder worden de voornaamste beleidsgerichte voorstellen van het Bestuur samengevat.

3. Voorwerp van de af te leveren vergunningen

Door het Bestuur wordt de Minister geadviseerd vier vergunningen te verlenen voor het uitoefenen van de activiteit in de zones Z1, 2, 3 (volgens de coördinaten vermeld in onderstaande tabel) en in een door de aanvrager te kiezen perimeter van 0.25 km² gelegen binnen zone Z4 (coördinaten van Z4 in onderstaande tabel) maar buiten de concessiezone voor windenergieparken van C-Power, en geen vergunning te verlenen voor het uitoefenen van de activiteit in het overige deel van zone Z4.

Benaming zone	Coördinaten W (WGS84)	Coördinaten E (WGS84)
Z 1 – Nieuwpoort (bestaande D1 zone)		
Punt 1	51,230	2,634
Punt 2	51,233	2,638
Punt 3	51,227	2,638
Punt 4	51,233	2,643
Z 2 Radartoren Oostdijk		
Punt 1	51,278	2,452
Punt 2	51,273	2,452
Punt 3	51,273	2,445
Punt 4	51,278	2,445
Z 3 Meetpaal Westhinder		
Punt 1	51,391	2,443
Punt 2	51,387	2,443
Punt 3	51,387	2,436
Punt 4	51,391	2,435
Z 4 'op en achter Thorntonbank'		
Punt 1	51,533	3,103
Punt 2	51,587	3,000
Punt 3	51,749	2,740
Punt 4	51,738	2,685
Punt 5	51,706	2,643
Punt 6	51,636	2,792
Punt 7	51,619	2,802
Punt 8	51,600	2,843
Punt 9	51,591	2,887
Punt 10	51,567	2,928
Punt 11	51,547	2,884
Punt 12	51,491	2,977

De vergunning wordt verleend voor de productie van tweekleppigen binnen zone Z1, Z2 en Z3 en binnen de bovenvermelde perimeter van zone Z4. In geen geval kan de activiteit buiten deze zones en perimeter plaatsvinden.

De vergunningen worden verleend voor een termijn van 6 jaar. De activiteit in zone Z4 dient verplaatst (binnen de zone 4) of opgeheven te worden van zodra de door de vergunningshouder gekozen perimeter deel uitmaakt van een concessie voor windenergieparken.

Indien door de aanvrager beslist wordt over te gaan tot verandering en/of uitbreiding van de activiteit in een van de zones moet een nieuwe aanvraag worden ingediend.

4. Voorwaarden

De gebruiksvoorwaarden zijn terug te vinden in bijlage 2 van dit advies. Hieronder zijn een deel ervan weergegeven.

Dit advies is enkel gunstig mits de oplegging en naleving van deze voorwaarden.

4.1. *Monitoring*

Het Bestuur herinnert eraan dat krachtens art. 29 van de Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, de toezichtsprogramma's en permanente milieueffectonderzoeken door of in opdracht van de in art. 28 §1 van dezelfde wet bedoelde overheid (in casu de BMM) worden uitgevoerd en op kosten van de houder van de vergunningen.

De aanvaarding door de vergunninghouder van de monitoring, dat in bijlage 3 van dit advies is opgenomen, met inbegrip van de betaling van de daartoe verschuldigde retributie, is een voorwaarde voor de gunstigheid van dit advies.

4.2. *Jaarlijks uitvoeringsverslag*

Overeenkomstig artikel 21 van het KB MEB van 9 september 2003, moet de aanvrager aan de Minister een jaarlijks uitvoeringsverslag voorleggen, waarvan de inhoud in Hoofdstuk 7 van het MEB (en in bijlage 4 van dit advies) is vastgesteld. Het uitvoeringsverslag inzake een gegeven kalenderjaar moet worden ingediend vóór 15 maart van het navolgend kalenderjaar.

4.3. *Voorwaarde bij het einde van de activiteit*

Bij het verlopen van de vergunning of het stopzetten van de activiteit dient de vergunningshouder de structuren te verwijderen en de site terug in zijn oorspronkelijke staat te herstellen.

5. Financiële verplichtingen

5.1. *Retributie MEB*

Een retributie van **2 215,10 €**, verschuldigd overeenkomstig artikel 30, § 2, van de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, werd aan het Bestuur betaald op 29 augustus 2005.

5.2. *Retributie Monitoring*

Overeenkomstig de artikelen, 29 en 30 van de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België is iedere vergunningshouder en machtigingshouder gehouden tot de betaling van een retributie verschuldigd voor toezichtsprogramma's, permanente milieueffectenonderzoeken en milieueffectenbeoordeling inzake de vergunde of gemachtigde activiteit. De betaling van deze retributie is een gebruiksvoorwaarde op zich. Deze retributie is betaalbaar aan het Bestuur waarbij op jaarbasis een verrekening opgesteld wordt van de werkelijke kosten door het Bestuur en overgemaakt aan de vergunningshouder. Een budgettaire raming van deze retributie wordt met het indicatieve programma van de monitoring voorgesteld. Ze bedraagt, per zone, **55 176 €** in constante waarde op 30 september 2005 en wordt voorzien voor de uitvoering van de monitoring tijdens de zes jaren van de geldingstermijn van de vergunning, zoals beschreven in bijlage 3 van dit advies.

5.3. *Financiële zekerheid*

Conform art.30 en 31 van het KB VEMA is de vergunningshouder verplicht tot het stellen van een financiële zekerheid tot voldoening van de gebruiksvoorwaarden die bij het einde van de activiteit nagekomen moeten worden. Die zekerheid dient als garantie dat een herstelling van het gebied in zijn oorspronkelijke toestand mogelijk is.

Overeenkomstig met de bepalingen van art. 31 van het KB VEMA wordt deze verplichting gedekt door een financiële zekerheid van **25 000 €** (in constante waarde op 30 september 2005) per zone. Dit bedrag kan d.m.v. jaarlijkse stortingen vereffend worden volgens een schema af te spreken met de aanvrager. De ingebruikneming van de vergunning kan niet geldig gebeuren tenzij deze financiële zekerheid gesteld is en het bewijs ervan betekend aan het bestuur (conform art. 42 KB VEMA).

Gegeven op 6 oktober 2005 te Brussel,
Voor het Bestuur,

G.Pichot
Hoofd BMM

Bijlagen bij dit advies:

- Bijlage 1: Milieu-effectenbeoordeling
- Bijlage 2: Voorwaarden
- Bijlage 3: Monitoringsprogramma
- Bijlage 4: Inhoud jaarlijks uitvoeringsverslag
- Bijlage 5: Aanvullende informatie van de aanvrager